

Lesníctvo

1 Kontakt	
1.1 Organizácia	Štatistický úrad Slovenskej republiky
1.2 Adresa	Lamačská cesta 3/C, 840 05 Bratislava
1.3 Kontaktná osoba	Daniela Varholová
1.4 Odbor	Odbor prierezných štatistik
1.5 Telefón	+421 2 50236 341; +421 2 50236 339
1.6 E-mail	info@statistics.sk
2 Aktualizácia metaúdajov	
2.1 Dátum poslednej zmeny	18.04.2024
3 Popis štatistiky	
3.1 Popis údajov	
Údaje získané štatistickými zisťovaniami sú: Lesný pôdny fond a porastová pôda (v ha) – podľa druhu vlastníctva a druhu obhospodarovania alebo podľa kategórii lesov Zalesňovanie a pestovanie lesa (v ha, resp. tis. ks) – prírastky a úbytky pôdy v priebehu roka, zalesňovanie ihličnatými a listnatými drevinami, ostatná pestovná činnosť, semenárstvo a škôlkarstvo Druhovú zloženie lesov (v tis. ha) – plocha drevín, ihličnaté a listnaté dreviny Ťažba a dodávky dreva (v tis. m³) – ťažba ihličnatých a listnatých drevín, náhodná ťažba, dodávky ihličnatého a listnatého dreva, dodávky úžitkového a palivového dreva Reprivatizácia lesov (ks, v ha) – žiadosti o vrátenie lesov (lesného majetku) podľa druhu vlastníctva Priemerné náklady vybraných výkonov hlavných lesníckych činností (v Eur/ha, Eur/m³) – obnova lesa, pestovná činnosť a ťažbová činnosť za štátne lesy, neštátne lesy a spolu Vybrané finančné a ekonomické ukazovatele v lesnom hospodárstve SR (v mil. Eur) – za štátne lesy, neštátne lesy a spolu Stupeň poškodenia lesov podľa drevín (v ha, v %) – poškodenie imisiami ihličnatých a listnatých drevín, stupne poškodenia podľa drevín	
3.2 Klasifikačný systém	
Štatistická klasifikácia ekonomických činností (SK NACE Rev. 2) Klasifikácia štatistických územných jednotiek NUTS	
3.3 Pokrytie štatistických oblastí a okruhov	

Odvetvie lesníctva zahŕňa základné údaje o štruktúre lesnej pôdy v členení podľa kategórií lesov a druhu obhospodarovania, základné údaje o prácach v pestovnej činnosti, obnove a ochrane lesov, základné údaje o ťažbovej činnosti a dodávkach dreva.

3.4 Štatistické pojmy a definície

Lesná pôda (lesný pôdny fond) sú pozemky trvale určené na plnenie funkcií lesov. Lesnú pôdu tvoria : a) pozemky porastené lesnými drevinami (lesné porasty) a pozemky, na ktorých boli lesné porasty dočasne odstránené s cieľom obnoviť ich alebo s cieľom zriadiť lesné škôlky, príp. lesné semenné plantáže, b) pozemky bez lesných porastov, ktoré slúžia lesnému hospodárstvu a sú pre ne nepostrádateľné (rozdeľovacie priesečky, lesné cesty, plochy horných lesných skladov a pod.), c) pozemky nad hornou hranicou stromovej vegetácie vo vysokohorských oblastiach s výnimkou zastavaných pozemkov a ich príjazdových komunikácií.

Porastová pôda - zahŕňa všetky pozemky porastené lesnými drevinami, ktoré slúžia na plnenie funkcií lesov a pozemky, na ktorých boli lesné porasty dočasne odstránené s cieľom ich obnovy alebo pôsobením škodlivého činiteľa.

Hospodárske lesy sú lesy, ktorých hlavným poslaním je produkcia drevnej hmoty pri súčasnom zabezpečovaní ostatných funkcií lesa.

Ochranné lesy zahŕňajú lesné porasty s prevládajúcimi ochrannými funkciami. Cieľom hospodárenia je zabezpečovať trvalé plnenie príslušných ekologických funkcií.

Lesy osobitného určenia sú lesy s osobitným účelom, ktorý vyplýva zo špecificky dôležitých spoločenských potrieb, ktorými sa riadi aj spôsob hospodárenia.

Pôda určená na zalesňovanie zahŕňa celkovú plochu určenú na zalesňovanie, vrátane pôdy prevzatej na zalesnenie (bývalá nelesná pôda, najmä poľnohospodárska). Do prírastku z neúspešného zalesňovania sa zahŕňajú plochy z neúspešného zalesnenia v sledovanom roku, ako i z predchádzajúcich rokov.

Zalesňovaním sa rozumie skutočne zalesnená plocha prirodzene alebo umelo (sejbou, sadbou). Patria sem plochy zalesnené po prvýkrát, ako aj zlepšovanie a dopĺňanie lesných kultúr, prepočítané na plochu plného zalesnenia.

Ťažba dreva zahŕňa vyťažený objem drevnej hmoty a objem trvalo ponechanej hmoty v lesnom poraste v tis. m³ bez kôry. Hmota sa započítava bez ohľadu na to, z ktorých pestovných alebo ťažbových zásahov bola získaná, vrátane náhodnej (kalamitnej) ťažby.

Dodávky dreva zahŕňajú hmotu dreva (hrubinu) v tis. m³ bez kôry, dodanú tuzemským a zahraničným odberateľom a pre vlastnú spotrebu, bez ohľadu na miesto dodávky.

3.5 Štatistická jednotka

Obhospodarovatelia lesa a poskytovatelia služieb v lesníctve.

3.6 Cieľová populácia

Štatistické jednotky sú obhospodarovatelia lesa a poskytovatelia služieb v lesníctve vykonávajúci činnosti sekcia A: 02100, 02200, 02401, 02402, 02409 podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SKNACE Rev.2.

3.7 Geografické pokrytie

Štatistika lesníctva je k dispozícii za SR spolu.

3.8 Časové pokrytie

1997-2022

3.9 Bázické obdobie

Neaplikované.

4 Merná jednotka

Pre lesný pôdny fond a druhové zloženie lesov je merná jednotka hektár alebo tisíce hektárov. Pre zalesňovanie a pestovanie lesa je merná jednotka hektár, resp. pre semenárstvo a škôľkarstvo tisíce kusov. Pre ťažbu a dodávky dreva tisíce m³. Pre reprivatizáciu lesov je merná jednotka počet žiadostí o vrátenie a výmera vrátených pozemkov v hektároch. Priemerné náklady vybraných hlavných lesníckych činností sú v eurách na hektár, resp. eurách na m³. Vybrané finančné a ekonomické ukazovatele v lesnom hospodárstve SR sú v miliónoch eur. Výmera poškodených lesov v hektároch a podiel výmery poškodených lesov podľa stupňa poškodenia v percentách.

5 Referenčné obdobie

Referenčným obdobím je kalendárny rok.

6 Inštitucionálny mandát

6.1 Právne akty a iné dohody

Informácie o lesníctve ŠÚ SR získava na základe administratívnych zdrojov z kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Ministerstvo (prostredníctvom Národného lesníckeho centra) zbiera údaje v rámci štatistických zisťovaní Les (MPRV SR) 5-01, Les (MPRV SR) 2-04 a Sad (MPRV SR) 11-01 zaradených do Prílohy č. 2 Programu štátnych štatistických zisťovaní, vydaného na trojročné obdobie v Zbierke zákonov SR. Spravodajská povinnosť predkladať údaje Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (prostredníctvom Národného lesníckeho centra) vyplýva zo zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov (§ 18 ods. 3) a nie je možné ju odmietnuť (§ 18 ods. 8). Štatistický úrad Slovenskej republiky a NLC zodpovedá za ochranu získaných dôverných údajov a garantuje ich použitie výlučne na štatistické účely.

6.2 Spoločné využívanie údajov

Prevzaté administratívne zdroje údajov zo systému MPRV SR (Národného lesníckeho centra) slúžia pre potreby národného štatistického systému. Výstupy zo spracovaných údajov sa priamo nereportujú na európskej úrovni.

7 Štatistická dôvernosť

7.1 Politika štatistickej dôvernosti

Ochrana štatistickej dôvernosti (ochrana dôverných štatistických údajov) je systém vzájomne prepojených opatrení v oblasti legislatívnej, metodickej, organizačnej, technickej, bezpečnostnej a personálnej, zabráňujúcich úniku dôverných štatistických údajov alebo predčasnému zverejneniu štatistických informácií. Orgány vykonávajúce štátnu štatistiku sú povinné zaistiť ochranu dôverných štatistických údajov pred zneužitím spôsobom stanoveným v § 25a a § 29 a 30 zákona č.540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov. Zásady aplikácie ochrany dôverných štatistických údajov sú k dispozícii na webovej stránke ŠÚ SR na adrese: <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/services/infoservis/confidential>

7.2 Zaobchádzanie s údajmi

Dôverné štatistické údaje sa nezverejňujú.

8 Politika zverejňovania

8.1 Kalendár prvého zverejnenia

30. 4. po uplynutí referenčného roka: Les (MPRV SR) 5-01, Sad (MPRV SR) 11-01, mesiac po uplynutí referenčného obdobia: Les (MPRV SR) 2-04.

8.2 Prístup ku kalendáru prvého zverejnenia

<http://www.forestportal.sk/lesne-hospodarstvo/informacie-o-lesoch/trhove-spravodajstvo/Pages/informacne-listy-Itis.aspx>

8.3 Prístup používateľov k štatistickým informáciám

Politika šírenia štatistických informácií je formulovaná v súlade so zákonom o štátnej štatistike, stratégiou rozvoja Štatistického úradu SR, stratégiou šírenia informácií Eurostatu a Kódexom postupov pre európsku štatistiku.
Princípy zverejňovania a poskytovania štatistických informácií sú k dispozícii na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese: <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/services/infoservis/principles>

9 Periodicita zverejňovania

Ročná.

10 Dostupnosť a zrozumiteľnosť

10.1 Tlačové správy

10.2 Publikácie

Údaje o ťažbe dreva sú publikované v publikácii Vybrané ukazovatele o životnom prostredí, ktorá je k dispozícii na internetovej stránke ŠÚ SR <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/themes/environment/environment/publications>

Štatistická ročenka Slovenskej republiky – obsahuje údaje za oblasť lesníctva.

Publikácia Vybrané ukazovatele o životnom prostredí sa vydáva podľa Edičného programu. Edičný program obsahuje základné informácie o vydávaných publikáciách, termínoch vydania a jazykovej verzii. Všetky publikácie sú k dispozícii na internetovom portáli Štatistického úradu SR. Edičný program je dostupný na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese:

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/publikacie/catalogue>

10.3 On-line databázy

Databázy ŠÚ SR: DATAcube a STATdat, prístup na adrese:

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/Databases>

10.4 Prístup k mikroúdajom

Mikroúdaje sa nezverejňujú. Prístup k anonymizovaným mikroúdajom môžu mať len na vedecké účely výskumné subjekty:

- univerzity a ostatné vzdelávacie organizácie vyššieho vzdelávania
- organizácie, alebo inštitúcie vedeckého výskumu.

Podmienky poskytnutia prístupu k dôverným štatistickým údajom na vedecké účely je uvedené na webovej stránke ŠÚ SR na adrese:

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/services/infoservis/access>

10.5 Iné

-

10.6 Dokumentácia o metodike

Metodika vyplňania výkazu sa prikladá ku formulárom štatistických výkazov Les (MPRV SR) 5-01, Les (MPRV SR) 2-04 a Sad (MPRV SR) 11-01.

10.7 Dokumentácia o kvalite

Interná dokumentácia ŠÚ SR k zabezpečeniu kvality štatistických výstupov:

- Metodický pokyn pre aplikovanie matematicko-štatistických metód pre štatistické zisťovanie
- Metodický pokyn - Indikátory kvality štatistických výstupov a štatistických procesov
- Kódex postupov pre európsku štatistiku: <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/aboutus/key.documents/code.of.practise>

11 Riadenie kvality

11.1 Zabezpečovanie kvality

ŠÚ SR má zavedený systém manažérstva kvality. Príručka kvality obsahuje opis systému manažérstva kvality a naplnenie požiadaviek normy ISO 9001. Uplatnenie príručky v praxi zabezpečuje, že všetky činnosti, ktoré majú vplyv na kvalitu vytváraných produktov sú plánované, riadené, preskúmané, vyhodnocované a spĺňajú požiadavky akceptované v objednávke. Príručka kvality je k dispozícii na adrese:

https://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/9ca43aa4-bfaf-4101-9dae-5263aa834df7/Prirucka_kvality.pdf?MOD=AJPERES&CVID=mu8R9IM&CVID=mu8R9IM

Základom celého systému manažérstva kvality je Kódex postupov pre európsku štatistiku:

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/aboutus/key.documents/code.of.practise>

11.2 Hodnotenie kvality

Kvalita štatistiky lesníctva je veľmi dobrá.

12 Relevantnosť

12.1 Potreby používateľov

Hlavnými používateľmi údajov o lesníctve sú: ústredné orgány štátnej správy SR, výskumné organizácie, akademická obec, výskumníci a študenti, profesijné zväzy atď.

12.2 Spokojnosť používateľov

Štatistický úrad SR uskutočňuje od roku 2009 v dvojročných intervaloch prieskumy spokojnosti zákazníkov so svojimi produktmi a službami. Cieľom prieskumov je získať informácie o záujme a názore používateľov na poskytovanie a kvalitu štatistických produktov a služieb. Získané informácie sú cenným zdrojom pre smerovanie ďalších aktivít ŠÚ SR. Výsledok prieskumu spokojnosti v roku 2022 je uvedená na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese:

<https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/aboutus/marketing/survey.of.satisfaction>

Spokojnosť za štatistiku lesníctva nebola v prieskume meraná.

12.3 Úplnosť štatistických informácií

100%. Za všetky požadované štatistiky sú údaje k dispozícii. Časové rady údajov za jednotlivé ukazovatele sú dostupné vo verejnej databáze ŠÚ SR.

13 Presnosť a spoľahlivosť

13.1 Celková presnosť

Celková presnosť štatistiky o lesoch je dobrá, vykonáva sa dôsledné overovanie údajov.

13.2 Výberové chyby

Pre malý počet spravodajských jednotiek sa údaje počítajú váženým aritmetickým priemerom.

13.3 Nevýberové chyby

V informačnom systéme na spracovanie štatistických výkazov sú zabudované logické a dátové kontroly na úrovni mikroúdajov aj na úrovni agregovaných údajov, ktoré sa vykonávajú počas zberu a spracovania údajov. V prípade výskytu závažných chýb sa na základe konzultácie so spravodajskou jednotkou údaj opraví.

14 Včasnosť a dochvilnosť

14.1 Včasnosť

Zverejnenie údajov vo verejnej databáze ŠÚ SR sa riadi interným harmonogramom. Údaje o lesníctve sú zverejnené do 11. mesiaca po uplynutí referenčného roka.

14.2 Dochvilnosť

Termíny zverejnenia sú dodržiavané.

15 Porovnateľnosť a koherentnosť

15.1 Geografická porovnateľnosť

Nerelevantné. Štatistika lesníctva sa zostavuje za celé územie SR.

15.2 Porovnateľnosť v čase

Údaje sú porovnateľné v celom časovom rade.

15.3 Prierezová koherentnosť

Nerelevantné.

15.4 Vnútoraná koherentnosť

Nevyskytujú sa žiadne odchýlky, štatistické výstupy sú vnútorne konzistentné.

16 Náklady a záťaž respondentov

ŠÚ SR sa pravidelne venuje monitorovaniu zaťaženia spravodajských jednotiek. V rámci optimalizácie štatistických zisťovaní prijíma opatrenia zamerané na zníženie ich zaťaženia. Nákladovosť a záťažnosť na úrovni Európskych štatistických produktov a jej monitorovanie je v kompetencii Riadiateľskej skupiny pre zdroje v rámci Eurostatu.

17 Revízia údajov

17.1 Politika revízií

Politika revízií upravuje základné pravidlá a všeobecné postupy, pomocou ktorých sú predbežne zostavené údaje neskôr revidované, ako aj uplatňované v revíziách z iných dôvodov. Politika a kalendár revízií je k dispozícii na internetovej stránke ŠÚ SR na adrese: <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/revisions>

17.2 Revízia údajov v praxi

Neaplikované.

18 Štatistické spracovanie

18.1 Zdrojové údaje

Štatistika za lesníctvo sa zostavuje na základe štatistických zisťovaní vykonávaných Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka v SR:

Les (MPRV SR) 5-01

Les (MPRV SR) 2-04

Sad (MPRV SR) 11-01

18.2 Periodicita zberu údajov

ročná: Les (MPRV SR) 5-01, Sad (MPRV SR) 11-01

štvrtročná: Les (MPRV SR) 2-04

18.3 Zber údajov

Výkazy sú zasielané poštou a od 1. 1. 2019 elektronická forma zberu výkazov Les (MPRV SR) 5-01 a Les (MPRV SR) 2-04. Údaje ŠÚ SR získava z administratívnych zdrojov.

18.4 Validácia údajov

Všetky výkazy sa spracúvajú v informačnom systéme na spracovanie štatistických výkazov, kde sú zabudované logické a dátové kontroly na úrovni mikroúdajov aj na úrovni agregovaných údajov. Prípadné chyby sa konzultujú so spravodajskou jednotkou.

18.5 Spôsob spracovania údajov

Údaje ŠÚ SR získava z administratívnych zdrojov.

Údaje sú spracované za štátne, neštátne podniky a SR spolu. Výstupy sa zverejňujú v informačných listoch <http://www.forestportal.sk/lesne-hospodarstvo/informacie-o-lesoch/trhove-spravodajstvo/Pages/informacne-listy-ltis.aspx>

18.6 Úprava údajov

Údaje sa neupravujú.

19 Poznámka